

การประชุมขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางและแนวในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
และแผนพัฒนาการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

ระหว่างวันที่ 11-13 พฤษภาคม 2559 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์จີดี จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี

บรรยายพิเศษฯ การขับเคลื่อนจุดเน้นและยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและนโยบาย
กระทรวงศึกษาธิการเพื่อกำหนดทิศทางและแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด
โดย พันเอกฉัฐพงษ์ เพราแก้ว เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่องที่จะพูดมีดังนี้

1. กรอบแนวคิดการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
2. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
3. การบริหารจัดการศึกษาพิเศษใช้ภูมิภาคเป็นฐาน

1. กรอบแนวคิดการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

รัฐบาลจะลงไปดูแลแต่ละช่วงวัยมากยิ่งขึ้นทุกระบบกำลังบูรณาการคุณภาพ
การศึกษาทั่วประเทศเชื่อมโยงกับกระทรวงอื่น ๆ อีกในหลายมิติ เพื่อร้อยเข้าในแผนงาน
ดังนั้นต่อไปจะคิดอะไรต้องมองนอกกระทรวงด้วย ทั้งนี้มีหน่วยงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
17 หน่วยงาน ดังนั้นต้องคุยกัน

2. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

นำปัญหาต่าง ๆ มาคลี่ดู มีตัวเลขประกอบ เช่น จำนวนชั่วโมงเรียน
ผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้เลวร้ายมากนัก มีบางโรงเรียนด้วยซ้ำที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์
ฯลฯ รายงานจาก World Economic Forum พิจารณาเรื่องเศรษฐกิจไปถามผู้ประกอบการจาก
ผู้ผลิต ให้ความสนใจ เราแพ้ชาติอื่นนั่นหมายความว่าผู้ประกอบการลาวพึงพอใจผลผลิต
มากกว่า นั่นไม่ใช่เราจัดการศึกษาสู้เขาไม่ได้ เพียงเราจัดได้ไม่เป็นที่พอใจของผู้ประกอบการ
ถ้าแก้ได้จะแก้เรื่องการตกงาน

เรื่องอัตราจ้าง มีเกินและมีขาด ส่วนที่มีครูพอดีก็มี เป็นปัญหาที่สะสมมา
สัดส่วนครูต่อห้องเรียน ขาดมากในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่เกินในโรงเรียนขนาดใหญ่ เรื่องแผน
จะไม่เกี่ยวแต่เรื่องบุคลากรต้องแก้

10 ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ มี 6 ยุทธศาสตร์ที่เน้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ครู

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ผลผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ICT เพื่อการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การบริหารจัดการ

6 ยุทธศาสตร์จะนิ่งมาก ทำแผนได้เลย จะหยิบยกบางโครงการมาเล่าให้ฟัง

1. การใช้เครือข่ายอุดมศึกษามาเป็นพี่เลี้ยง
2. ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
3. อ่านออกเขียนได้ ทำได้ดี
4. STEM เป็นเรื่องใหม่ ทำในหลายหน่วยงานแต่ขาดการบูรณาการ

ขณะนี้ตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อดูเรื่องวิชาการ และคณะขับเคลื่อนเป็นระบบ และนำไปทำให้ชัดเจนขึ้นจริง

5. ภาษาอังกฤษ

- Camp 5 สัปดาห์ทำไปแล้ว
- Applications ต่าง
- นโยบายให้โรงเรียนสร้างสภาพแวดล้อมใน/นอกโรงเรียน
- ภาษาอังกฤษจะปรับหลักสูตรแกนกลางจากสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เป็นวันละ 1 ชั่วโมง

6. ครูทนายท ผ่านคณะรัฐมนตรีแล้ว อนุมัติงบประมาณ 2 ปี ให้เรียนฟรี เฉพาะเด็กชายขอบ เด็กอื่นเสียเงินเรียนเอง จบแล้วบรรจุเลย ใครไม่มีเงินให้กู้กองทุนเพื่อการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาได้

7. อัตราครู

- ใช้อัตราเกษียณทั้งอาชีพและการศึกษานอกระบบมาช่วย
- คำนวณผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดินเชิญครูเก่าสายขาดแคลนมาสอน
- จะดึงลูกจ้าง 6.7 หมื่นคนมาไว้กองกลาง เพื่อจัดสรรไปตามความจำเป็นเขตเสนอมาตามความจำเป็น

8. ซ้ำชั้น ยังไม่สรุป

9. DLTV, DLIT

10. การแนะแนวด้านอาชีพ ต้องใจกว้างแนะแนวด้านอาชีวศึกษา หากประเทศขาดกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ชั้นประถมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต้องให้มีการแนะแนวการเรียนต่ออาชีวศึกษา หรือใส่ไปในการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

11. การเข้าถึงโครงข่ายอินเทอร์เน็ต ใน 3 หมื่นกว่ามีโรงเรียนที่มีทั้ง UniNET และ MOENET ซ้อนทั้ง 2 ระบบ แต่มีถึง 8,396 โรงเรียนไม่มีสักระบบ

12. โรงเรียนขนาดเล็กต้องทำ ไม่มีวิธีการอื่น ต้องบริหารจัดการ ต้องเป็นหลักในการเขียนแผน บางโรงเรียนอาจต้องแปรสภาพเป็นศูนย์การศึกษานอกระบบ ในปีนี้

โครงการโรงเรียนประชารัฐ ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพเพิ่ม

ความสามารถในการแข่งขัน รัฐและเอกชน เป็นนิมิตหมายที่ไม่เคยมีมาก่อนที่ภาคเอกชนมาช่วยอย่างเต็มตัว ที่ผ่านมาเป็นเพียง CSR แต่โครงการนี้เอกชนเข้ามาร่วมตั้งแต่วางแผนในเรื่อง

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 ด้าน
2. ผู้นำรุ่นใหม่ภาคเอกชน
3. เทคโนโลยีที่จะเป็น Hub ในอาเซียน

เรื่องความโปร่งใส พบว่า ถ้าโปร่งใสจะมีภาคเอกชนมาช่วย เป็นสิ่งที่เอกชนขอ หากโรงเรียนจะเข้ามาต้องโปร่งใส ภาคเอกชนจะนำกลไกการตลาดที่จะทำให้มีเอกชนมาช่วย

งานฐานข้อมูลในโรงเรียนประชารัฐต่อไปจะขึ้นเว็บไซต์ให้ได้ จะมีคนเข้ามาร่วมบริจาค

คณะทำงานกลุ่มที่ 2 สำรวจโรงเรียนประชารัฐ มี 40% ต้องการปรับการสอน คณิตศาสตร์ และขณะนี้จุฬาฯ เข้ามาช่วยในการถ่ายทอดให้ ทุกโรงเรียนในโครงการต้องเป็นโรงเรียนคุณธรรม

คณะทำงานกลุ่มที่ 3 เชิญผู้อำนวยการโรงเรียนมา มีการจัดหลักสูตรอบรมผู้บริหาร 7 เรื่อง ครู 6 เรื่อง

คณะทำงานกลุ่มที่ 4 การทำให้กลไกตลาดเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ และได้หักภาษี เอกชนลง 3 หมื่นล้าน รัฐลง 4 หมื่นล้านทำให้เป็น Hub ASEAN ให้ได้

ในการขับเคลื่อนมีเลขของศูนย์ปฏิบัติการในทุกจังหวัด ช่วงนี้ยังไม่ไปถึงการศึกษาธิการจังหวัด แต่ถ้าปีต่อไปมีภาคเอกชนและประชาชนที่เข้มแข็ง ต่อไปศึกษาธิการจังหวัดอาจจะมาประสานตรงกลางระหว่างส่วนกลางกับจังหวัด

เป้าหมายภาคเอกชนกำหนดถึงปี 2020

10 ยุทธศาสตร์นี้ คนที่จะบอกจะต้องใช้เงินเท่าไร ทำอะไร จะมีคน 1,000 คน กระจายลงไปดูถึงโรงเรียน สำรวจความต้องการ ทำเป็นแผนขึ้นมาดู 4 งานว่าตรงไหนขาด ภาคเอกชนเตรียมงบประมาณไว้ 4 แสน – 1 ล้านบาท ต่อโรงเรียน เส้นทางคือเมื่อส่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเงิน ต่อไปก็บรรจุเป็นแผนกระทรวงศึกษาธิการ และต่อไปอาจจะนำไปบรรจุในแผนจังหวัด

ปัจจัยความสำเร็จคือ ธรรมชาติบาท ทุ่มเท กลไกการตลาด และ IT

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ภูมิภาคเป็นฐาน

เป็นการเปลี่ยนการจัดทำแผนงบประมาณจากเดิมส่งไปจากส่วนกลาง เป็นข้างล่างคิดขึ้นมาตามความขาด

การศึกษาจังหวัดเป็นกลไกหลักซึ่งต้องไปประสานทุกภาคส่วนเข้ามาให้ได้ ในการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาต้องการให้ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดนโยบาย และมีส่วนช่วยไปกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงาน แต่เดินไปไม่ได้ด้วยเหตุผลหลายเรื่อง เช่น หลักสูตรงบประมาณ อัตราครู การพัฒนาบุคลากร ทั้งหมดเพราะความไม่พร้อมที่ไม่สามารถเปรียบเทียบกับประเทศอื่นได้ อย่างเกาหลีใต้ ฟินแลนด์ เพราะประชากรเรามากกว่าหลายเท่า ที่สำคัญมีองค์คณะบุคคลในเขต 3 องค์คณะ เกิดเป็นอาณาจักรขึ้น ไม่มีการประสานงานกันข้ามสังกัด แต่เราต้องแก้โดยต้องบูรณาการที่จังหวัด

ปัจจัยการบริหารจัดการการศึกษา

1. นโยบายจากหน่วยเหนือ วิเคราะห์นโยบายซึ่งตอนนี้นิ่งมากแล้ว
2. SWOT ปัญหาและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อปรับสิ่งที่ส่วนกลางดู ปัญหาและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อปรับสิ่งที่ส่วนกลางคิดให้เข้ากับพื้นที่ เช่น เด็กตกหล่น เด็กออกนอกระบบ

3. คู่มือฯ/องค์ประกอบการจัดการศึกษา

4. ทำแผนพัฒนาฯ เพื่อขอเงินงบประมาณ

ในการดูสภาพปัญหา เมื่อพบปัญหาแล้วแก้ เพื่อดูการพัฒนาเปรียบเทียบกับตัวเองไม่เปรียบกับใคร เช่น คะแนน O-NET โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีข้อมูลทุกจังหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีข้อมูลระดับภาค

คู่มือฯ ที่มีอยู่ เช่น เดิมภาคเอกชนไม่เคยมาช่วย ตรงไหนอ่อนก็เสริมตรงนั้น โดยเขียนเป็นแผนงานขึ้นมาจากโรงเรียนส่งให้เขตพิจารณา

งบประมาณปี 2560 ที่เสนอไปแล้วนั้น หากท่านทราบชัดว่าต้องทำอะไรเพื่อแก้จุดอ่อนต่าง ๆ จะมีการปรับใหม่

ดังนั้น สิ่งที่ต้องการเห็นคือ ทำแผนปี 2560 ไปยังจังหวัด มีเป้าหมายตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และทำแผนของงบประมาณปี 2561 ควบคู่ไปด้วย

ตัวชี้วัดมี 2 แบบ

1. วัดการบริหารจัดการ
2. วัดตามโครงการ

รัชณี สิ้นสืบผล

ผู้สรุปคำบรรยาย

กฤตยา ทองดิน

ผู้พิมพ์